

S SEJ OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegati o informacijski tehnologiji in ustreznih sistemih

Najbrž ni slučaj, da je bila uvrščena na dnevni red skupnega zasedanja občinske skupščine z občinsko izobraževalno skupščino 19. novembra informacija o nekaterih družbenoekonomskih vidikih uvajanja informacijske tehnologije in ustreznih sistemov. Dobro vemo, da je na območju naše občine nemalo število raziskovalnih inštitutov, visokošolskih organizacij in šol usmerjenega izobraževanja ter seveda tudi nekaj OZD, ki so že storile korak dlje pri uvajanju sodobne informatike pa tudi robotizacije. Ob izjemnih potencialih in danih pogojih pa se žal srečujemo tudi z vrsto problemov, predvsem pa z aktualnimi vprašanji nadaljne usmeritve razvoja v naši ožji in širši družbenopolitični skupnosti.

Glavne iztočnice informacije, ki je bila namenjena delegatom pa tudi številnim gostom oziroma boljše povedano sodelujočim na tem posebnem skupščinskem zasedanju so bile namenjene: **posebnemu pomenu družbenega sistema informiranja in nekaterim problemom računalniško zasnovanih informacijskih sistemov, mestu in vlogi informacijskega sistema v OZD kot poslovnemu sistemu, smeri razvoja informacijske tehnologije in dolgoročno orientacijo v vzgoji in izobraževanju, nekatere družbenoekonomske vidike uvajanja robotizacije, zasnovane srednje šole za računalništvo ter vlogo znanstveno raziskovalnih institucij z območja naše občine pri uvajanju informacijske tehnologije in ustreznih sistemov na območju občine.**

Slaba opremljenost in prostorska stiska šol

Predno povzamemo v grobem oris dinamične in razvejane razprave, velja morda omeniti to, da so bile mnoge razprave spremljane s ploskanjem, kar pa vemo, da je v delegatskih klopih kaj redek pojav. To vzdušje in zagnanost razpravljalcev pa nedvomno dokazuje potrebnost tovrstne razprave.

Prišel jo je **Pavel Mencej** iz Avtomontaznega TOZD Tovarna grelnih naprav. Izhajajoč iz prakse je na plastičen način orisal uspešnost formule **Trajna učinkovitost in uspeh = znanje · sposobnost · informiranost · pridnost · motivacija**, ki že rojeva prve sadove in tako bo ta TOZD tudi skozi odprte dneve javnosti prikazal in dokazal uspešnost uvajanja robotizacije. Na podlagi znanja in raziskav vključno patentov se da mnogo storiti, zato bi iniciativa o dograditvi šole za računalništvo morala naleteti na široko akcijo. Ravnatelj te usmerjene računalniške šole **Stane Virtič** je poglobljeno orisal zasnovo te šole, še bolj pa proble-

me (izredno slaba opremljenost, nazadnostnost kvalitete kadra, prostorska stiska), ki njen razvoj ovirajo. Zavzel se je za to, dabi razrešitev te problematike našla mesto v srednjeročnih planih. Z razpravami o stanju na tej šoli so ga dopolnili dijaki in učitelji **Klemen Grbenšak, Branka Fras, Edo Strnad in Marko Polh**. Zanimivo je bilo slišati, koliko navdušenja, pripravljenosti in odzivnosti je med mladimi za izobrazbo računalništva, kako so pri tem uspešni (čeprav se zaradi zasedenosti prostorov na razna tekmovanja pripravljajo ponoči in ob vikendih), a žal tudi kako so pravzaprav zaradi nedosežnosti osnovnega koncepta postavljeni v precep. Zakaj? Žal ostaja vprašljiva njihova zaposlitev po končanem usmerjenem šolanju (odzivi združenega dela so slabi oziroma izkazujejo svoje potrebe pa visoko kvalificiranem kadru) pa tudi nadaljnje šolanje, saj je vpis na elektrofakulteto omejen, pa tudi sicer ob nadaljevanju tovrstnega študija del snovi poslušajo še enkrat. Zavedajo se, da bi jim ob drugačnih



možnostih šola nudila več znanja s katerim bi bolje koristili združenemu delu. **Gojko Stanič** iz Elektrofakultete je v svojem izjavljanju na razmeroma plastičen način prikazal naš družbeni zaostanek tako na področju računalniške nepismenosti kot pri uvajanju tovrstne tehnologije, ter se ob tem zavzel za korenitejšo aktivnost, ki bi to omogočile prav na vseh področjih družbenega delovanja. **Delegatka občinske raziskovalne skupnosti Ana Barbič** je v okviru stališč te skupnosti opozorila na dosledno razreševanje razvojnih vprašanj vključno izgradnjo novih prostorov računalniške šole v okviru družbeno dogovorjenih in sistemsko opredeljenih poti, saj bi vsakršno dodatno obremenjevanje združenega dela te aktivnosti zaviralo. V življenju in pri snovanju razvojnih programov bi morali več poudarka nameniti strokovnejšemu pristopu, ne pa, da se ob tej pereči problematiki srečujemo npr. hkrati tudi nekje z dejstvi, da računalniki ostajajo slabo izkoriščeni. **Hedvika Lešnik iz COŠ Dobrova** je skupščino seznanila o pogojih, dilemah, vprašanjih in problemih uvajanja računalniške vzgoje na osnovnih šolah. Vse preveč je prisoten način, da je ta vzgoja sad prizadevanj učiteljev in dobre volje združenega dela. Skratka na tem področju ni zaslediti

enotnega, organiziranega pristopa, kar pa je velika škoda, za nadaljnje učenje usposabljanje. Direktor Inštituta **Jožef Stefan Tomaž Kalin** je nadvse resno opozoril na že kar strahovit zaostanek. V uporabi znanj se veča razkorak v znanju in uporabi računalniške tehnologije v primerjavi z razvitejšim svetom. Po njegovem mnenju bi morali prav pri usposabljanju teh kadrov napraviti smeješi korak naprej za kar sredstva ne bi smela biti vprašanje. Potrebe po visokousposobljenih kadrih so v naši industriji ogromne, žal pa možnosti za njihovo usposabljanje zelo majhne.

Uroš Stanič iz IJS je obširneje predstavil kaj pomeni projekt robotizacije v družbi, da ne gre zgolj za enkratne akcije temveč za proces, ki pa bi moral zajeti celotno družbo saj se z njegovim urejanjem lahko dosega optimalnejše učinkovitosti združenega dela s tem pa hitrejši družbeni napredek. Računalniško opismenjevanje je imperativ, ki bi se ga morali boljše zavedati. **Stane Pejovnik** iz Inštituta **Boris Kidrič** se je zavzel za to, da v prizadevanjih ne bi ostajali na polovični poti, kar pomeni, da je nujno izpeljati nekatere akcije pa čeprav vedno ne potekajo povsem po sistemskih poteh. **Maks Gliha**, ki je govoril v imenu splošnega združenja elektrotehnikov je menil, da bi morali biti pri snovanju srednjeročnih programov bolj odločni, naložbe v šolstvo bi morale biti pogumnejše in če gre za npr. konkreten primer oz. problem »elektrokadrov« bi se veljalo z združenim delom dogovoriti navsezadnje tudi za višjo prispevno stopnjo. **Jernej Virant** iz Elektrofakultete je opozoril na izjemne težave s katerimi se srečuje ta visokošolska organizacija pri vzgoji kadrov. Sedanje zmogljivosti in oprema še zdaleč ne zadoščajo potrebam, ki jih izkazuje združeno delo, zato bi morali resneje razmišljati tudi o izgradnji visoke šole za računalništvo. **Delegat iz fakultete** za naravoslovje in tehnologijo pa je pogojeval v gradivu kot tudi v informaciji pomanjkljivost, saj npr. njihova fakulteta ni omenjena, čeprav ti programi potekajo tudi tam. **Milan Stebernak** predsednik občinske izobraževalne skupnosti je izpostavil nujnost dogovarjanja v okviru izobraževalnih skupnosti tudi v primerih razširjanja zmogljivosti, kar pa bi še posebej moralo zadevati posebne izobraževalne skupnosti. **Angelca Kežar** delegatka občinskega sindikalnega sveta pa je posredovala pobudo, da bi se preko posebnih samoupravnih sporazumov med združenim delom pristopilo k zbiranju sredstev za vlaganje v izobraževanje na osnovi ugotovljenih potreb združenega dela.

Nato je bila imenovana večja delovna skupina, ki je na podlagi razprav pripravila stališča in sklepe, ki so jih delegati vseh treh zborov občinske skupščine sprejeli na seji 27. novembra, delegati izobraževalne skupnosti pa 5. decembra.

Povzemamo: Obravnava informacije je bila sprejeta kot pobuda za družbeno akcijo. Za uspešen potek in vodenje le-te za uvajanje znanj delegati predlagajo skupščini mesta Ljubljane da zadaljši pristojne organe in institucije, ki naj v sodelovanju s področno gospodarsko zbornico izdelajo ustrezne analize na podlagi katerih bodo začeli sistematično in začrtano urejati to zapleteno področje. Sprejeli so pobudo srednje šole za računalništvo za rešitev njenih prostorskih problemov in pridobitve opreme, hkrati z reševanjem te problematike pa je potrebno pričeti z reševanjem podobnih problemov, ki jih ima Fakulteta za

elektrotehniko, o čemer naj razpravljajo pristojni organi na republiko. Tako mestna skupščina kot posebna izobraževalna skupnost za elektrotehniko naj v srednjeročnem programu 1985-1990 upoštevata te konkretne potrebe. Občinska skupščina poziva vse OZD z območja občine za združevanje sredstev za srednjo šolo za računalništvo za prizidek in opremo ter za opremo na fakultetah. To informacijo v razširjeni obliki naj obravnavajo tudi delegati mestne skupščine. Z oziroma na veliko število inštitutov in visokošolskih organizacij tehničnih ved, bomo v občini razvijali ustrezne produkcijske zmogljivosti novih tehnologij. Občinski izvršni svet je dolžan spremljati aktivnosti na tem področju in v šestih mesecih poročati skupščini. Republiški zavod za šolstvo in komite za izobraževanje pa naj proučita potrebo po uvajanju računalniških znanj v vzgojo izobraževalni proces v osnovnem šolstvu.

Dolgoročni program Ljubljane sprejet!

O srednja točka zadnje seje skupščine, ki je bila 27. novembra je bila nedvomno obravnava predloga dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986-2000. O tem dokumentu, s katerim se pravzaprav prvič opredeljujejo skupni cilji in interesi dolgoročnega razvoja občin in mesta Ljubljane smo v času poglobljenih javnih razprav dosti pisali. Pred sprejemom na mestni skupščini so ga obravnavali tudi delegati vseh treh zborov naše skupščine. V razpravi so sodelovali delegati KS Kolesija, Brezovica in Velike Lašče in DK 40. Posebnih



amandmajev delegati sicer niso izpostavili, postavili pa so več vprašanj ter posredovali pobude, ki naj bi jih v kar največji meri upoštevali snovalci naslednjih srednjeročnih programov. Bilo jim je tudi pojasnjeno, da nekatere zadeve (npr. potek železniške proge ob Brezovici) še niso razčiščene, da pa sicer sam dolgoročni program ni in ne more biti povsem podroben kot so to lahko srednjeročni oziroma še bolj letni program, ki so po svojem značaju bolj operativni. Zadovoljni z odgovori in pa predvsem z opredelitvami, ki nenavsezadnje tudi tej ljubljanski občini namenja v tej perspektivi do preloma stoletja kvalitetnejši način življenja in dela, so delegati ta dokument sprejeli.

5. decembra pa so ga sprejeli tudi delegati skupščine mesta Ljubljana.

GOSPODARJENJE V ZADNJEM LETU SREDNJEROČNEGA OBDobjA

Rezultati pod željeno ravnijo

Zadnje leto srednjeročnega obdobja razkriva pglavne slabosti viškega gospodarstva: razen izjem organizacije združenega dela le z največjimi težavami za daljše časovno obdobje ohranjajo sorazmerno visoke stopnje rasti. Za srednjeročno obdobje, ki se izteka, je tako značilno menjavanje uspešnega in neuspešnega leta, pri tem pa je povprečni rezultat pod željeno ravnijo.

Ze od prvega, gospodarsko izrazito slabega četrtletja je jasno, da vseh gospodarskih ciljev letos v občini ne bomo uresničili. Kljub temu, da se obseg menjave s tujino in količinski obseg industrijske proizvodnje iz četrtletja v četrtletje odločno popravljata, je zaostanek le prevelik. Tako v izvozu še vedno za devet odstotkov zaostajamo za lanskim (primerjava desetih letošnjih z desetimi lanskimi meseci), enak zaostanek je pri konvertibilnem izvozu, uvoz pa je za 3 odstotke večji. Po podatkih Narodne banke Jugoslavije je v občini še vedno največji konvertibilni izvoznik Hoja, kljub manjšemu obsegu izvoza kot lani v desetih mesecih (indeks 64), bistveno pa se popravljata Ilirija Vedrog (indeks 105) in Plutal (92). Ta se iz meseca v mesec približuje lanskemu izvozu, ob tem pa prihaja do pomembnih premikov v strukturi Plutalovega izvoza, saj že močno prevladujejo njihovi izdelki, ki jih uspešno prodajajo na zahtevnih trgih. Več kot v enakem obdobju lani so izvozili še Slovenijales Žičnica, Avtomontaža TOZD Utesnila in TOZD tovarna grelnih naprav, IGO, Slovenijales Silva-prodakt, Iskra IEZE TOZD SEM, IMP IZIP TOZD Tehnomat, Iskra Merilna elektronika, IUV TOZD Galanterija, Tekstilka, Mizarstvo Vič in Inštitut Jožef Stefan.

Po podatkih Statističnega zavoda SR Slovenije industrijska proizvodnja za 5 odstotkov zaostaja za lansko, podatki OZD, ki upoštevajo tudi nekatere

spremembe v strukturi proizvodnje, pa vendarle kažejo ugodnejšo sliko. Ta je še najslabša v Tobačni tovarni, kjer obseg proizvodnje tudi zaradi težav na trgu že drugo leto (letos še za 11 odstotkov manjši kot lani), količinski obseg proizvodnje pa je manjši še v KIG (izpad proizvodnje radiatorjev), v Plutalu (bistvena sprememba strukture proizvodnje, primerjava po teži izdelkov je nerealna), v Tiskarni Ljubljana (več tiskajo tanjše papirje) in v Tovilu (delni izpad proizvodnje v septembru in oktobru zaradi obnove proizvodnih prostorov.) Proizvodnja se krepi zlasti v vse uspešnejši tovarni grelnih naprav in v Žičnici, ki se je po prenehanju ukrepa družbenega varstva že dobro postavila na noge.

Brez težav ne gre. Te se ne kažejo le v izgubah, ki so običajno glavni vzrok za takšne ali drugačne spremembe, ampak tudi v stalnem poslabšanju poslovnih rezultatov in postopnem približevanju rdečim številkam. Ko se v kroničnem zgbubarju, SCT TOZD Opekarne z predvideno združitvijo s TOZD Industrija betonskih konstrukcij poslavljajo od opekarstva in stalnih izgub in so večino težav rešili tudi v Hojini TOZD Tesarstvo in racionalizacijah, ki jih prinaša združitve s TOZD Žaga Škofljica, je prihodnost brez korenitih sprememb v vodenju in proizvodnem programu precej bolj negotova v Zmagi. Slabšanje rezultatov je znak za bistveno večjo angažiranost in skrbno pretehtane odločitve tudi v Avtomontaži TOZD Utesnila, Iskra Merilna elektronika Horjul, Emoni IPKO, SGP Grosuplje TOZD Gradbeni polizdelki, Rašici TOZD Konfekcija Horjul in IUV TOZD Galanterija.

Na področju kmetijstva sta tako odkup mleka kot klavnega goveda za 4 odstotke večja kot v desetih mesecih lani, načrte pa bodo presegle tudi gozdarji.

PREDSIEDNIK KOMITEJA ZA PLANIRANJE STANE

Ustvarjanje pogojev

KAKŠNA JE BILA PŌT SNOVANJA TEGA RAZVOJNEGA DOKUMENTA VSE DO PREDLOGA?

S. DROLJC: »S pripravami smo formalno začeli lani – pravzaprav pred letom dni. Evidentirali smo potrebe krajevskih skupnosti, zasnovali neke prioritete in jih soočali s prvimi ocenami izvajalcev o materialnih možnostih ter v začetku tega leta opravili razgovore kaj bo možno razreševati. V KS smo prišli do realnih planov, ki niso bili seznanji želja temveč dejansko potrebe selekcionirane na nujnosti. Po ustanovitvi komunalne skupnosti ljubljanskih občin smo v tej jeseni nadaljevali z usklajevanji in tako smo pravzaprav tik pred oddajo predloga družbenega plana v tisk še uspeli razrešiti nekatere nujne potrebe.

Priprave na oblikovanje tega planskega dokumenta so v združenem delu potekale slabše. Naj samo povem, da smo skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami porabili dobre pol leta za to, da smo OZD prepračili o izdelavi analiz razvojnih možnosti, ki so ga nato pripravili vsi. Smatramo, da mora vsaka OZD analizirati rezultate v srednjeročnem obdobju, temeljito oceniti razvojne možnosti pri čemer morajo izhajati iz pogojev domačega pa tudi zunanega trga, presoditi kadrovske, prostorske in materialne pogoje za uresničitev razvojnih ciljev.

Bralce obveščamo, da bomo po sprejemu srednjeročnega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1985-90, v našem glasilu v nadaljevanjih objavili izvečke po posameznih poglavjih, s čimer bomo omogočili, da se čim širši krog občinov seznanj z njim.

KOLIKŠEN KORAK V NAŠEM RAZVOJU OPREDLUJE TA SREDNJEROČNI PLAN?

S. DROLJC: »Naj uvodoma povem, da smo se z dolgoročnim planom »Ljubljana 2000«, opredelili za hitrejši razvoj, vendar ocenjujemo, da bistvenih premikov v odnosu še ne moremo pričakovati v tem predstojećem

Stane Droljc



petletnem obdobju. Zlasti ne na gospodarskem področju. Gospodarski razvoj bo sprva tako temeljil pravzaprav na zmogljivostih obstoječih organizacij združenega dela, v drugem obdobju te petletke pa bo učinek večji, predvsem s preselitvijo Semearne in Integrala – DO Viator tovarni promet. S tem srednjeročnim planom želimo predvsem ustvariti pogoje za nadaljno spremembo gospodarske strukture. Med temi pogoji imam v mislih predvsem prostorske pogoje za izgradnjo OZD, ki pa jih v prvi vrsti pogojuje izenačitev cene komunalnega prispevka v Ljubljani na podlagi ekonomskih odnosov s čimer bi dosegli tako preprečitev gradnje na kmetijskih zemljiščih... Na področju socialnega razvoja želimo doseči uravnoteženo stanje, v prostorskem razvoju se zaostanek za Ljubljano, če lahko tako rečem, zmanjšuje, še posebej evidentno je to pri oskrbi z vodo in komunalnim omrežjem.

NA KATERE KAZALCE RAZVOJA VELJA OPOZORITI?

S. DROLJC: »V prvi vrsti na 3,7 odstotno rast družbenega proizvoda, ki mora temeljiti predvsem na boljši organizaciji dela, večjih vlaganjih v razvoj, boljši izbiri obstoječih zmogljivosti, na uvajanju avtomatizacije... v strukturi naj bi se okrepila predvsem industrija in drobno gospodarstvo. Za slednje področje predvidevamo nadpovprečno rast. Rast zaposlovanja planiramo v višini 2 odstotkov, pri čemer je le-ta na področju družbenih dejavnosti opredeljena le v višini potreb, ki jih bodo narekovele nove zmogljivosti. Na področju ekonomskih od-